

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за индустрију текстила, одеће, коже и обуће

III
квартал

20
18.

јул - септембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Милорад Васиљевић,
секретар

Индустрије текстила, одеће, коже и обуће представљају значајне производне гране у Србији, увозно зависне, извозно оријентисане, са традицијом на европском и светском тржишту. Производња је организована у малим, средњим и великим предузећима. Ова област је радно интензивна, запошљава углавном женску радну снагу и има огроман потенцијал за смањење стопе незапослености. Број запослених и у индустрији производње текстила, одеће и обуће, коже и предмета од коже је у сталном порасту (највећи број запослених у производњи текстила и одевних предмета). Делатност се обавља у око 2.000 фирми.

Постојање радне снаге са искуством и обучених кадрова у текстилној индустрији, издваја се као велика предност за стране партнере, као и постојање више међународних уговора и споразума које Република Србија има закључене са појединим државама или групом држава. На основу тих међународних споразума омогућен је бесцарински извоз робе на подручје Руске Федерације, Белорусије, Казахстана, Турске, држава чланица ЕФТА, ЦЕФТА и ЕУ. Значајно је истаћи да су постигнути добри резултати трговинске размене текстилних производа са државама ЕУ, након потписивања Споразума о слободној трговини текстилом са ЕУ. Готово 70% српског извоза текстила и обуће пласирано је на тржиште ЕУ чланица.

У оквиру Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће постоји Одбор, а чине га председници и заменици председника групација.

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

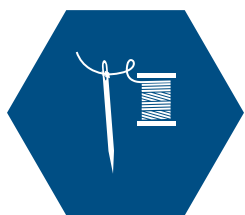
Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Наташа Кецман, Милорад Васиљевић, Марија Аћимовић, Маја Вранковић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

с 2018. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће	4
Седнице, конференције, сајмови, презентације, пословни сусрети, семинари	
Регио инфо	6
Привредна активност у производњи текстила, одеће, коже и обуће	7
Индустријска производња	
Залихе	
Цене	
Запосленост	
Зараде	
Стране директне инвестиције	
Спољна трговина	
Привредна активност - макроекономски осврт	11
У фокусу	14
Успешан наступ српских компанија на сајму моде „Панорама“ у Берлину	
Како изградити глобално конкурентни Бренд компаније или производа	
Подршка привреди	15
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	21
Удружење за индустрију текстила, одеће, коже и обуће	22
Контакт	23

Активности Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће

Седнице, конференције, сајмови, презентације, пословни сусрети, семинари

Седница Групаације произвођача дечије одеће и обуће

Седница Групаације произвођача дечије одеће и обуће одржана је 18. септембра 2018. године. На седници је консултант презентовао групу „KIDILIZ“ из Француске, произвођача дечијих одевних предмета чланицама које се баве производњом дечије одеће. „KIDILIZ“ је заинтересован за сарадњу са српским произвођачима одеће за бебе и децу са циљем проналаска више партнера којима ће поверити производњу одређених серија и артикала на годишњем нивоу, са циљем стварања логистичке платформе за пословање у Србији. Договорено је да све произвођаче дечијих одевних предмета који су заинтересовани за пословну сарадњу, средином октобра обиђе директор за развој групе „KIDILIZ“ и сагледа које су могућности за сарадњу са произвођачима из Србије.

Седница Групаације произвођача текстила

Чланови Групаације за текстил одржали су седницу Групаације 28. септембра 2018. године. Дневни ред на седници био је посвећен анализи стања текстилне индустрије у Србији и разматрањем могућности изградње глобално конкурентног бренда. Договорено је да се Удружењу за индустрију текстила, одеће, коже и обуће Привредне коморе Србије доставе сви предлози и сугестије у вези са побољшањем услова пословања у текстилном сектору.

Састанак са текстилним произвођачима из Сврљига

У просторијама зграде Скупштине у Сврљигу, 25. јула 2018. године одржан је састанак са текстилним произвођачима из Сврљига. Састанку су присуствовали представници девет фирми, произвођача из области текстилне конфекције. На дневном реду разматрано је тренутно стање у индустрији текстила Србије и да ли је потребно доношење нових мера за побољшање услова пословања. Закључено је да је произвођачима текстилне конфекције потребна помоћ од стране Привредне коморе Србије у вези са проналажењем партнера дорадних послова. Пре тога, потребно је да произвођачи доставе листу производног програма, са наведеним месечним капацитетом за сваки одевни предмет.

Састанак са менаџером за промоцију извоза SIPPO

Са представником SIPPPO и представницима организација из региона 28. августа 2018. године одржан је састанак на тему подршке домаћим привредницима у промоцији извоза. У оквиру SIPPPO програма отворена је могућност коришћења експерата различитих профила преко SWISS EP програма који се бави развојем предузетништва. На састанку који је одржан 28. августа 2018. године са менаџером за промоцију извоза SIPPPO, дискутовано је о профилима и референцама расположивих експерата, а чију помоћ требају и користити у будуће чланице - учеснице програма, и то без накнаде. Овог пута нашим чланицама ће бити на располагању консултанци на тему дигиталног маркетинга и on line sales, како је на састанку договорено. Закључено да је корисно да консултант одржи радионицу на тему дигитални маркетинг и on line sales у просторијама Привредне коморе Србије у складу са очекивањима заинтересованих чланица.

Састанак са представницима корејске компаније „ChangShin“

У Привредној комори Србије је 30. августа 2018. године одржан састанак са представницима корејске компаније ChangShin. Корејска компанија заинтересована је за отварање фабрике за производњу патика у Србији. На састанку је тема разговора била око капацитета у обућарској индустрији потребних при отварању фабрике обуће, јер компанија има у плану да запосли 5.000 радика. Корејској компанији пружена је потребна информација о актуелном стању у обућарској индустрији, људском потенцијалу у овој области у Србији, као и додатне информације у вези са отварањем истраживачко развојног центра у којем би радили дизајнери. У циљу прикупљања додатних информација о инвестирању у сарадњи са Развојном агенцијом Србије, обишли су три предложене локације у Ћуприји, Зајечару и Зрењанину. Договорено је да се настави сарадња ПКС са компанијом „ChangShin“ у пружању помоћи при отварању фабрике за производњу патика.

Посета привредне делегације из Охаја, САД

Војно-цивилни представници Националне Гарде Охајо, САД и представници Привредне коморе Србије из: ИТ, текстилне и пољопривредно - прехранбене индустрије, 4. септембра 2018. године одржали су састанак са циљем презентације могућности извозних потенцијала привреде Србије, као и инвестиционих услова. Америчка страна је изразила спремност за сарадњу са српским привредницима у областима: ИТ, пољопривредно - прехранбене индустрије, текстилне индустрије - област медицинске опреме, као и аутомобилске индустрије. Договорено је да се настави комуникација након сагледавања могућности по областима за које буду заинтересовани.

Скај презентација „Study on the Best Options to Approach Scandinavian Buyers“

У просторијама SIPPO одржана је видео презентација на тему „Study on the Best Options to Approach Scandinavian Buyers“. На презентацији су учествовали представници SIPPO, представници фирми из региона и Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће ПКС. Стручна презентација и дискусија донеле су нова сазнања о путу до скандинавских купаца. Презентација је направљена на основу испитаних 117 компанија и то 47 из Данске, 27 из Норвешке и 43 из Шведске, за шта је четири члана тима утрошило 90 дана. Пружене су опште информације о тржишту Скандинавије које су омогућиле спознају овог тржишта, специфичности и карактеристике ових земаља. Даље се наставља са анализом која ће се презентовати представницима организација из региона.

51. Међународни сајам „МОС“ 2018 Цеље, Република Словенија

У периоду од 11. до 16. септембра 2018. године у Цељу, Словенија, одржан је 51. Међународни сајам МОС 2018. Привредна комора Србије и Покрајински секретаријат за привреду и туризам, уз подршку Министарства трговине, туризма и телекомуникација организовали националном штанд Србије на којем су из текстилног сектора излагале фирме „Stim Import“ доо из Лознице и „Blockx“ доо из Бачког Петровца. Република Србија била је земља партнер сајма на којем је представљен потенцијал привреде, извозне могућности, као и друге предности које Србију чине добром дестинацијом за инвестирање. С обзиром на то да је „МОС“ водећи међународни сајам из области предузетништва у Словенији, наступ на сајму омогућио је излагачима да представе производе и пласирају их на нова тржишта, као и да поспеше постојеће и стекну нове пословне контакте. Традиционално учешће домаћих компанија на једној од најгледнијих међународних изложби у Словенији директно доприноси квалитетнијем позиционирању српских брендова и укупном извозу.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте са потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама у земљи и иностранству, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за индустрију текстила, одеће, коже и обуће ПКС** путем телефона 011 / 33 04 504 или на е-маил: tekstilikoza@pks.rs.

Регио инфо

РПК
Севернобачког
управног округа
Суботица

Нови царински терминал у Слободној зони Суботица

Министар финансија отворио је 5. јула 2018. године у Слободној зони Суботица нови модерни царински терминал који би требало да повећа ефикасност пословања и убрза рад компанија које послују у Зони. Изградња новог објекта коштала је око 50 млн РСД, а радове је у потпуности финансирала Влада Републике Србије. Директор Управе царина је на отварању изјавио да ће измештањем терминала на ново место бити скраћене и убрзане процедуре царинења робе. Према његовим речима, нови царински терминал требало би да скрати време задржавања на 15 минута. Такође, услед значајног обима раста производње компанија које послују у Слободној зони, као и због будућих нових инвеститора, указала се потреба за проширењем постојећих капацитета и отварање нове царинске испоставе представља додатну подршку целокупној привреди. У Слободној зони Суботица тренутно послује шест компанија са 6.000 запослених радника, а више од 15.000 возила прође сваке године кроз Слободну зону. Укупан обрт за 2017. годину износио је близу 850 млн евра.

РПК
Расинског
управног округа
Крушевац

ПКС РПК Крушевац потписала је мултилатерални Споразум о сарадњи

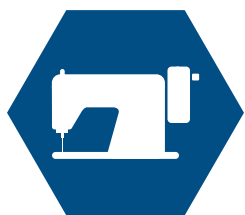
Представници ПКС РПК Крушевац потписали су мултилатерални Споразум о сарадњи са Привредном комором Чанченг из области Фошан Кина, Регионалном привредном комором Кошице из Словачке, Мађарско–кинеском привредном Комором Будимпешта, Румунско–кинеском привредном комором Трансилваније и Букурешта. Циљ Споразума је коришћење свих предности коморског система у привредној размени између Мађарске, Словачке, Србије, Румуније и Кине, јачање пријатељске сарадње између привредних Комора потписница. Приведне коморе су се договориле да у циљу развоја даље размене добара и искустава, унапреде узајамну комуникацију мејловима, телефоном и писмима, редовним или повременим посетама, пословним истраживањима и студијама, културолошким разменама, заједничким пројектима да деле информације међусобно, унапреде пријатељство и заједнички доприносе расту привреде и друштва у регионима земаља потписница. Организатор и покровитељ догађаја је кинеска пословна зона „Central European Trade and Logistic Cooperation Zone – CECZ“ у Будимпешти, уз подршку Министарства трговине Републике Кине, са циљем да привреднике из земаља Централне и Југоисточне Европе повеже са привредницима Кине.

РПК
Јабланичког
управног округа
Лесковац

Отвара се фабрика чарапа у Медвеђи

Предузеће за производњу чарапа „Мединвест“ купило је индустријски објекат некадашњег „Нитекса“ из Ниша који датира из 60 – тих година прошлог века. Објекат је леп пример индустријске архитектуре, налази се у Медвеђи и има површину од око 3000 m². Реконструкција објекта која подразумева уштеду енергије, рециклажу топлог ваздуха који се користи за загревање и рециклажу отпада који се трансформише у нове ресурсе, приводи се крају. Стигле су нове машине из Италије. Планирано је да се са производњом чарапа почне у септембру 2018. године а производи ће бити паковани у амбалажу произведену у Србији. У фабрици ће за почетак бити запослено око 50 радника.

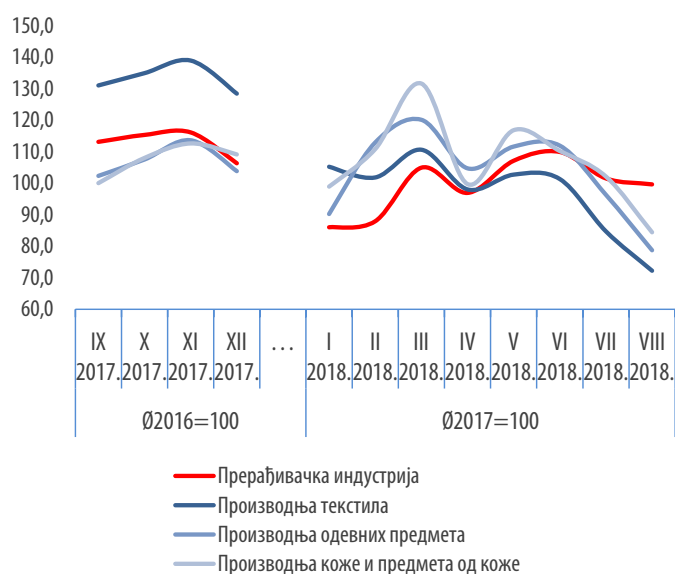

Привредна активност у индустрији текстила, одеће, коже и обуће

Индустријска производња

Индустријска производња у сектору прерађивачке индустрије већа је за 2,8 одсто у првих осам месеци 2018. године, у односу на исти период 2017. године, док је у августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године смањена 1,0 одсто. Производња текстила је у наведеном периоду забележила раст од 3,0 одсто, у производњи одевних предмета регистрован је раст од 5,4 одсто, док је у производњи коже и предмета од коже раст индустријске производње износио 9,3 одсто.

Индекси индустријске производње, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

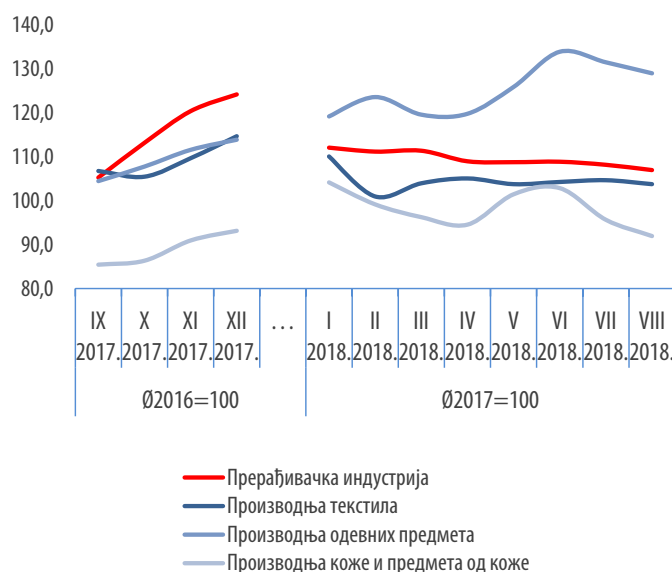

Извор: РЗС.

Залихе

У августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године, залихе готових производа у сектору прерађивачке индустрије биле су веће за 13,1 одсто. У истом периоду, у производњи одевних предмета залихе су повећане за 22,5 одсто, док су у производњи текстила и производњи коже и предмета од коже смањене за 1,0 одсто и 7,7 одсто, респективно.

Индекси залиха готових производа, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

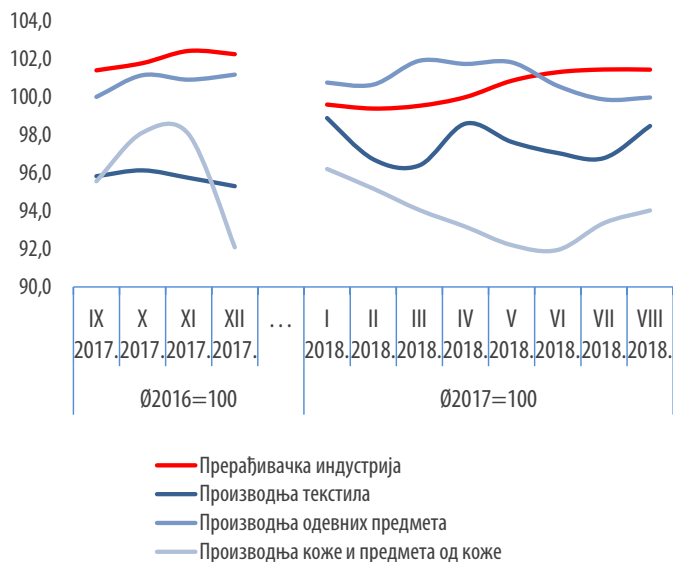

Извор: РЗС.

Цене

Цене произвођача индустријских производа у сектору прерађивачке индустрије у првих осам месеци 2018. године у односу на исти период 2017. године остале су скоро на истом нивоу (раст од 0,3 одсто), док су у августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године повећане 2,6 одсто. У првих осам месеци 2018. године, у односу на исти период 2017. године, цене у производњи коже и предмета од коже пале су за 6,2 одсто, у производњи текстила за 3,1 одсто, док су у производњи одевних предмета порасле за 2,1 одсто.

Индекси цена произвођача индустријских производа, септембар 2017-август 2018. у односу на просеке претходних година

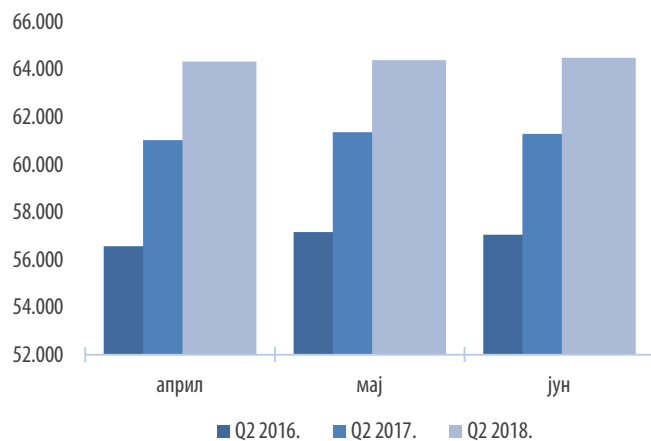

Извор: РЗС.

Запосленост

У првој половини 2018. године регистровано је 64.004 запослених у производњи текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже, што чини 3,2 одсто укупне регистроване запослености у Републици Србији. У производњи одевних предмета регистрован је највећи број запослених (37.130), што је више за 4,6 одсто у односу на исти период 2017. године. У производњи коже и предмета од коже регистровано је 14.247 запослених (4,6 одсто више), а у производњи текстила 12.627 запослених (9,1 одсто више).

Број запослених у производњи текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже у правним лицима и код предузетника, први квартал 2016, 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у другом кварталу 2017. и 2018. године

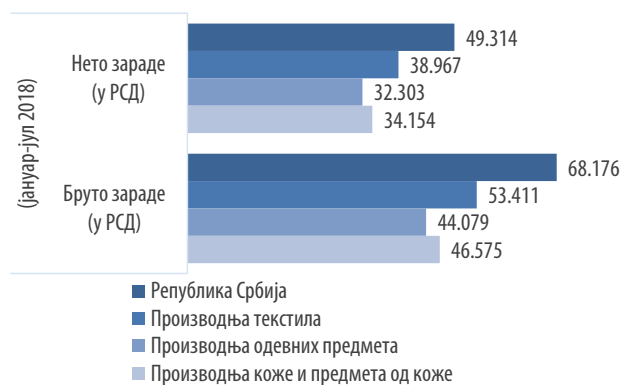
	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q2 2017.	Q2 2018.	Q2 2018/ Q2 2017.	Q2 2017.	Q2 2018.
Република Србија	1.975.308	2.047.020	103,6	100,0	100,0
Производња текстила	11.725	12.692	108,2	0,6	0,6
Производња одевних предмета	35.718	37.278	104,4	1,8	1,8
Производња коже и предмета од коже	13.772	14.421	104,7	0,7	0,7
УКУПНО	61.216	64.391	105,2	3,1	3,1

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-јул 2018. године, просечна зарада исплаћена у производњи текстила мања је за 21,7 одсто од просечне зараде у Републици Србији (за 9,7 одсто већа у односу на зараду исплаћену у истом периоду 2017. године), док су просечне зараде исплаћене у производњи коже и предмета од коже и производњи одевних предмета биле за 31,7 одсто и 35,3 одсто мање у односу на републички просек, респективно.

Зараде, јануар-јул 2018. (у динарима)

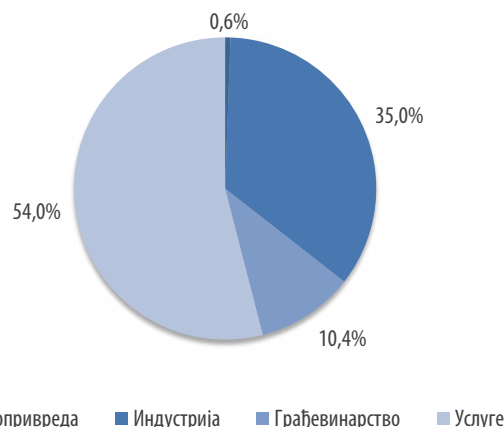

Извор: РЗС.

Стране директне инвестиције

У другом кварталу 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је 639,4 млн евра, док је у производњи текстила и одевних предмета остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 2,7 млн евра.

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, прва половина 2018. године (у %)

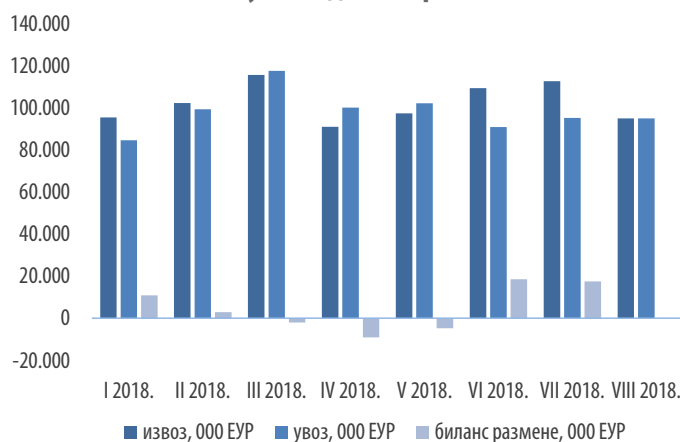

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Спољна трговина

Према подацима РЗС, у првих осам месеци 2018. године, извоз текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже износио је 818,0 млн евра, што чини 7,6 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је раст од 7,9 одсто. У истом периоду, увоз је достигао 784,3 млн евра (мг раст од 9,0 одсто), што чини 5,5 одсто укупног увоза. Суфицит у спољнотрговинској размени је износио 33,7 млн евра, уз покривеност увоза извозом од 104,3 одсто. Највише је извезено одевних предмета, и то у вредности од 389,8 млн евра, са међугодишњим растом од 3,1 одсто и позитивним спољнотрговинским салдом (174,0 млн евра). Дефицит је забележен у производњи текстила, уз покривеност увоза извозом од 44,2 одсто.

Спољнотрговинска размена текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже, месечни подаци 2018. (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура извоза, јануар-август 2018.

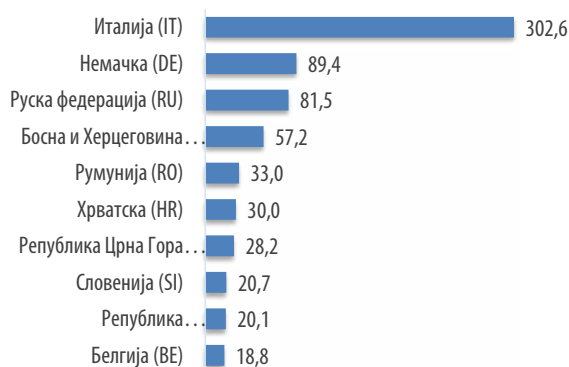
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура увоза, јануар- август 2018.

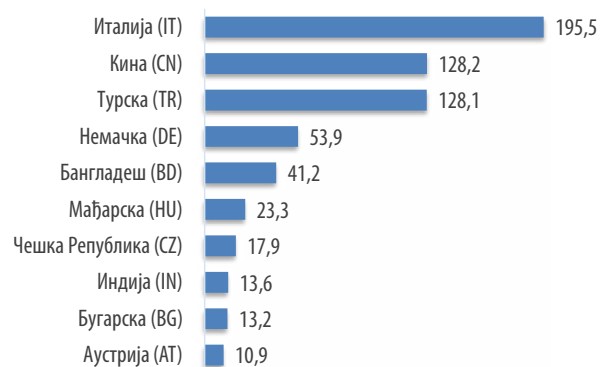
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Извоз текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже, по земљама, јануар- август 2018. (у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже, по земљама, јануар- август 2018. (у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Привредна активност - макроекономски осврт

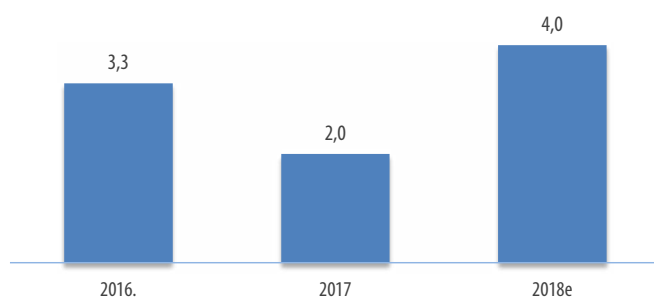
Економија коју је карактерисала стагнација раста и висока стопа незапослености, за само неколико година се трансформисала у растућу економију са ниском инфлацијом, елиминисаним фискалним дефицитом, опадајућим јавним дугом, стабилним банкарским системом и опоравком тржишта рада. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оних које носе већу додатну вредност.

Према подацима Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у другом кварталу 2018. године, у односу на исти период претходне године, износи 4,8 одсто. Народна банка Србије је ревидирала очекивану стопу раста на 4,0 одсто у односу на иницијалну пројекцију од 3,5 одсто (процена Министарства финансија за ову годину износи 4,2 одсто). Посматрано по делатностима, најзначајније стопе раста су остварене у сектору грађевинарства (22,9 одсто), сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (14,8 одсто) и сектору информисања и комуникација (5,9 одсто). Према најновијим прелиминарним резултатима обрачуна, привредна активност у 2017. години увећана је за 2,0 одсто реално.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 2,7 одсто у периоду јануар - август 2018. године, у односу на исти период 2017. године. Значајан позитиван раст остварен је у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (5,1 одсто), док је у прерађивачкој индустрији раст износио 2,8 одсто и то највише у областима: поправке и монтаже машина и опреме (19,7 одсто), производње машина и опреме (10,4 одсто), производње намештаја (10,1 одсто) и производње осталих саобраћајних средстава (9,8 одсто). Код рударства је дошло до пада за 3,8 одсто.

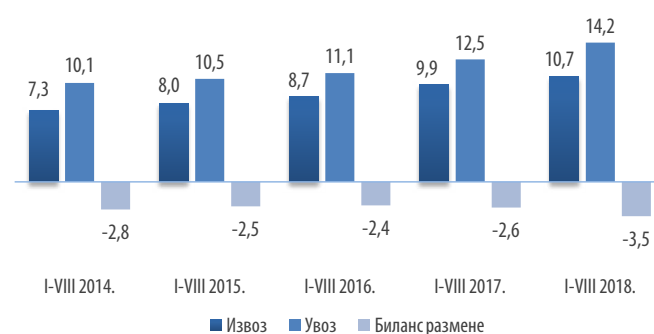
Народна банка Србије наставља да води експанзивну монетарну политику, по основу значајног смањења референтне каматне стопе, која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни

Реални раст БДП (у %)

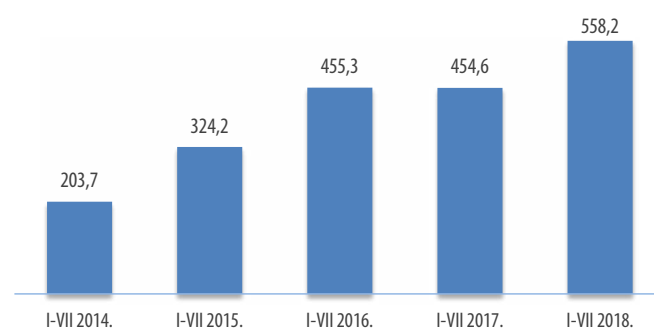
Извор: РЗС.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

Извор: РЗС.

Суфицит у размени услуга (у млн евра)

Извор: НБС.

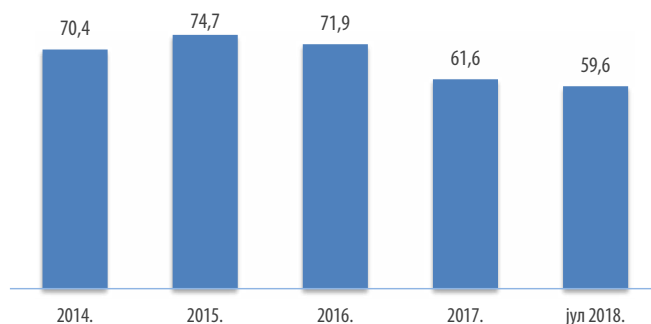
притисци, монетарна политика Европске централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули), као и потреба да се монетарном политиком допринесе расту инвестиционе и привредне активности у земљи. **Међугодишња инфлација** у августу је износила 2,6 одсто и у оквиру је циља НБС који износи 3,0 одсто \pm 1,5 процентних поена. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до пада референтне каматне стопе за додатних 25 базних поена (на потенцијалних 2,75 одсто) јер се очекује благ пораст инфлаторног притиска, а привредна активност је довољно убрзана.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. У 2017. години је остварен суфицит консолидованог буџета у износу од 1,2 одсто БДП (први пут у последњих десет година), чиме се значајно допринело смањењу потреба за задуживањем. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-јул 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу 49,1 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2017. године опао за десет процентних поена и износио је 61,6 процената БДП у односу на 71,9 одсто на крају 2016. године. Опадајући тренд је настављен и током првих седам месеци текуће године, па је на крају јула јавни дуг износио 59,6 одсто БДП, односно нашао се испод „мастрихтског критеријума“ од 60,0 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2017. године унапредиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је повећао кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, што је исто учинила агенција Fitch Ratings. Moody`s је такође повећао кредитни рејтинг на „Ba3“ са стабилним изгледом. Овим се Србија значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

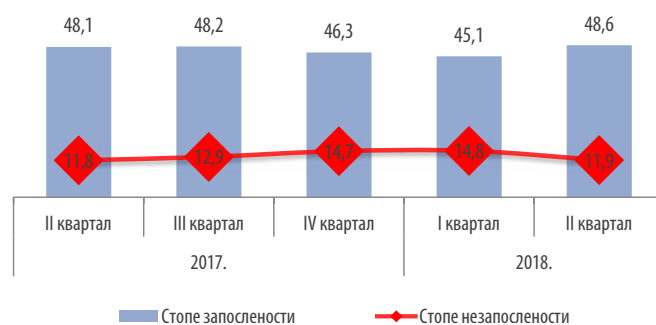
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра (раст од 27,0 одсто), а позитиван тренд је настављен и у првих седам месеци 2018. године када је остварен прилив од 1,4 млрд евра. НБС очекује да ће укупан прилив у 2018. години износити 2,6 млрд евра, односно 6,6 одсто БДП и да ће бити више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

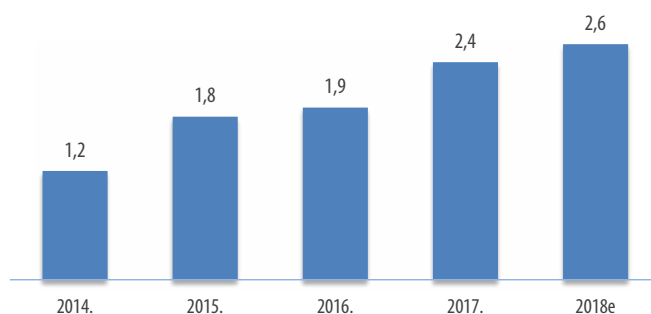
Извор: Министарство финансија.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Нето СДИ (у млрд ЕУР)

Извор: НБС.

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у периоду јануар-август 2018. године износила је 24,9 млрд евра што представља раст од 11,0 одсто у односу на исти период прошле године. Извезено је робе у вредности од 10,7 млрд евра, што представља повећање од 8,5 одсто, док је увоз робе износио 14,2 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 3,4 млрд евра, што је повећање од 30,0 одсто, чиме је покривеност увоза извозом опала на 75,8 одсто у односу на 79,0 одсто колико је покривеност износила у истом периоду прошле године. Пораст дефицита је последица, пораста цене енергената од којих је привреда Србије високо зависна, релативно јак динар у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти БДП.

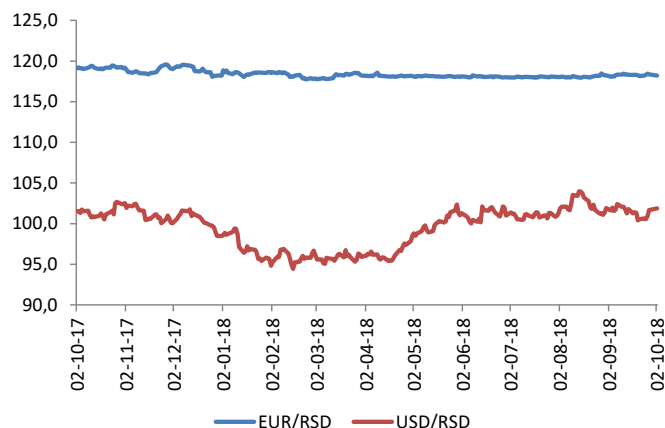
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих седам месеци 2018. године износио 558,2 млн евра, у односу на 454,6 млн евра из истог периода прошле године. **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је у прошлој години износио 5,7 одсто БДП, исти ниво се очекује и у текућој години, уз очекивања НБС да се он у средњем року смањи на ниво од око 5,0 одсто.

Према Анкети о радној снази за други квартал 2018. године, број запослених износи близу 2,9 милиона, а број незапослених 391,6 хиљада. Стопа запослености популације старости 15 и више година износи 48,6 одсто, а **стопа незапослености** 11,9 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у јулу 2018. године износила је 68.029 динара, док је просечна нето зарада износила 49.202 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 4,9 одсто, док је нето зарада већа за 5,4 одсто.

Према подацима НБС, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у јуну 2018. године износила 7,6 одсто (14,1 одсто по искључењу ефеката отписа и продаје НПЛ-ова). Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама НБС, а удео проблематичних кредита у укупним кредитима забележио је пад, на 7,8 одсто (јун 2108).

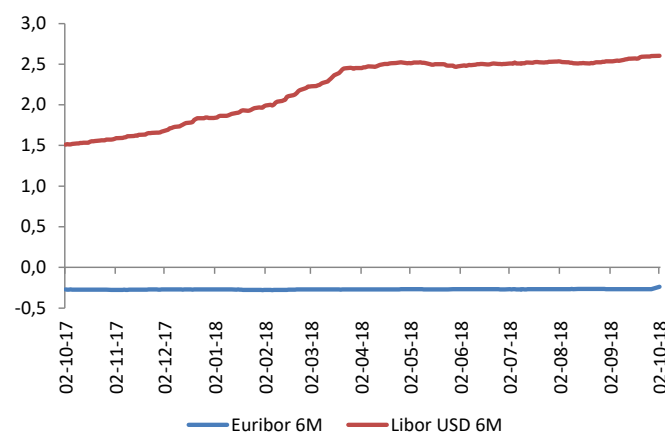
Динар је у 2017. години ојачао 4,2 одсто у односу на евро чиме је био једна од валута које су оствариле највећу апресијацију. У првих девет месеци 2018. године **просечан девизни курс** је износио 118,2427 динара за један евро, односно 99,1052 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Кретање девизних курса у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

Кретање каматних стопа у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

У фокусу

Успешан наступ српских компанија на сајму моде „Панорама“ у Берлину

Шест српских компанија је прошло селекцију и у периоду 3-5. јула 2018. године излагало на сајму најпрестижнијих европских брендова „Панорама“ који се одржава у Берлину. Наступ српских текстилаца на сајму организовали су Привредна комора Србије, Развојна агенција Србије, кластер модне и одевне индустрије „FACTS“ уз подршку Швајцарског програма за промоцију извоза (SIPPO). Српску текстилну индустрију по први пут на „Панорами“ представљали су домаћи брендови: „Mona“, „Afrodita Mode Collection“, „Amibo“, „ContoBene“, „Brug Jeans“ и „Bros Jeans“. Већ током првог дана сајма, штандове домаћих излагача су обишли многобројни посетиоци, остварени су квалитетни контакти, а закључене и прве поруџбенице. Немачко тржиште са око 80 милиона становника идентификовано је као тржиште са великим потенцијалом на коме своју шансу сигурно треба да потраже домаће компаније, чији се производни асортиман по својој функционалности и индивидуалности, потом ценом и квалитетом, уклапа у захтеве немачког тржишта. Пре самог излагања, почетком текуће године, организована је студијска посета овом сајму како би потенцијални излагачи добили све неопходне информације о концепту сајма и општим условима за излагање. У поменутој студијској посети било је 15 компанија, док је шест компанија прошло селекцију и добило прилику да излаже међу најпознатијим брендovima попут: „Bugatti“, „Lacoste“, „Naf Naf“, „Tom Tailor“, „Gant“ и многим другим. Другог дана сајма, српске излагаче је посетио амбасадор Републике Србије у Берлину, који је разговарао са свим компанијама које су представиле свој производни програм и планиране активности у циљу повећања извоза. Излагачи су своје учешће оценили позитивно и сматрају да ће континуирано учешће на овом сајму омогућити српским компанијама пробој на немачко тржиште, а одатле и улазак на многа друга тржишта - пре свега скандинавска.

Како изградити глобално конкурентни Бренд компаније или производа

У организацији Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће ПКС и Швајцарске организације SIPPO, 28. септембра 2018. године за произвођаче текстилног сектора Србије, одржана је радионица под насловом „Како изградити глобално конкурентни Бренд компаније или производа“. Ангажован експерт од стране СИППО који је присутнима одржао презентацију током које је појашњена разлика између производа и бренда, који су основи брендинга и како функционише брендинг. Фокус је био на функционалности и глобалним економским трендовима, на развоју конкурентног бренда и коришћењу архитипова развоја за покретање сопственог бренда. Такође, предочени су алати које је могуће користити за грађење сопственог бренда и дата појашњења о различитим могућностима уз коришћење и комбиновање различитих алата. Отворена је и кратка дискусија на тему како млади и кретивни људи који имају идеје и знања да дођу до потребних финансијских средстава, те на који начин привући власнике капитала да улажу у иновативне идеје и пројекте. После презентације присутни су индивидуално разговарали са предавачем од кога су добили квалификоване одговоре у решавању дилема у пословању.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

I ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ СРБИЈЕ

Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2018. години

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама. Намењен је за суфинансирање набавке производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара:

1. нове производне опреме и/или машина,
2. транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта,
3. нових делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара.

Предузећа могу остварити право на суфинансирање до 25 одсто нето вредности набавке производне опреме, али су у обавези да обезбеде учешће у висини 5 одсто нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70 одсто обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга компанија укључених у спровођење овог програма. Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25 одсто од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 500.000 динара, нити већи од 5.000.000 динара.

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају:

1. микро или мала правна лица према финансијским извештајима за 2016. годину,
2. предузетници регистровани у АПР,
3. задруге.

Привредни субјекти морају бити уписани у регистар АПР најкасније 31. децембра 2016. године. Банке које учествују у програму су „Поштанска штедионица“, „Credit Agricole“, „Halkbank“, „Eurobank“, „Procredit“ и „Raiffeisen leasing“. **Позив је отворен до утрошка средстава.**

II ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО ФОНДА ЗА РАЗВОЈ

A) Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години

Средства опредељена Програмом намењена су за:

1. **куповину, изградњу, доградњу**, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу **производног простора, или простора** у којем се обавља производња или складиштење производа,

2. куповину нове или половне производне опреме (не старије од пет година), укључујући доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње,
3. трајна обртна средства, која могу да чине највише 20% укупног инвестиционог улагања,
4. набавку софтвера и других нематеријалних улагања.

Средства по овом програму намењена су за подршку развоја производних делатности, рачунарског програмирања и штампарских услуга.

Право да се пријаве на јавни позив имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге који доставе званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак, с тим да се овај услов за достављање финансијских извештаја, не примењује на предузетнике који немају обавезу достављања тих извештаја. Потребно је да буду регистровани у АПР најкасније до 31. децембра 2015. године, а за привредне субјекте који подносе захтеве у вредности већој од 12.500.000 динара најкасније до 31. децембра 2013. године, односно најкасније до 31. децембра 2014. године након достављања званичних редовних финансијских извештаја и за 2017. годину.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у износу до 20 одсто бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда, с тим да учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 20 одсто.

Износ средстава	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	1.000.000 динара	250.000 динара	1.250.000 динара
Максимални	50.000.000 динара	12.500.000 динара	62.500.000 динара

Изузетно за предузетнике, минимални износ кредита је 300.000,00 РСД, а износ бесповратних средстава 75.000,00 РСД.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније **до 31.12.2018. године**.

Б) Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2018. години

Средства су намењена новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у АПР најраније у години која претходи години подношења захтева.

Улагања која се могу финансирати у оквиру овог програма обухватају:

1. доградњу/реконструкцију/адаптацију/санацију/пословног или производног простора,
2. куповину опреме (нове или половне, не старије од пет година),
3. трајна обртна средства, која могу да учествују највише до 20 одсто у структури укупног инвестиционог улагања.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30 одсто вредности улагања. Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из кредита Фонда под следећим условима:

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	280.000 динара	120.000 динара	400.000 динара
максимални	4.200.000 динара	1.800.000 динара	6.000.000 динара

Рок отплате до пет година у оквиру кога је грејс период до једне године. Каматна стопа уз примену валутне клаузуле:

- 1,5% годишње уз гаранцију банке,
- 3% годишње уз остала средства обезбеђења.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније до **31. децембра 2018. године**.

III ПОДСТИЦАЈИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ ПРЕКО НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

A) Субвенције за запошљавање

Јавни позив послодавцима за субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима објављен је у фебруару, а конкурс је **отворен до 30. новембра 2018. године**. У складу са овим јавним позивом, субвенција се одобрава послодавцима који припадају приватном сектору, у једнократном износу, ради запошљавања незапослених који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе према месту запошљавања лица и износи:

- 150.000,00 РАД по лицу, односно 180.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС (јединица локалне самоуправе),
- 200.000,00 РСД по лицу, односно 240.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у трећој групи ЈЛС;
- 250.000,00 РСД по лицу, односно 300.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи.

Б) Субвенције за особе са инвалидитетом

1. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства у 2018. години

Јавни конкурс је објављен у фебруару, а **пријаве се примају до краја 2018. године**. Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства, има право на субвенцију зараде за ту особу, у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава у висини до 75 одсто укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде, под условом да запошљава особу са инвалидитетом пријављену на евиденцију незапослених која нема радног искуства на пословима на којима се запошљава и да послодавац обавља делатност минимум 3 месеца пре подношења захтева за субвенцију зараде, у радном односу има најмање једно запослено лице итд.

2. Субвенција за подршку особама са инвалидитетом

Јавни конкурс за рефундацију трошкова подршке особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима у 2018. години је објављен 14. фебруара и отворен је до краја 2018. године. У складу са јавним позивом могуће је остварити:

1. Рефундацију трошкова зараде лицу ангажованом на пружању подршке на радном месту - радна асистенција- само за време док пружа стручну помоћ, а најдуже 12 месеци, а максимално у висини до 50.000,00 РСД месечно,
2. Рефундација примерених трошкова прилагођавања радног места у једнократном износу што подразумева техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме, у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом, у једнократном износу до 400.000,00 РСД по особи са инвалидитетом. Висина рефундације трошкова подршке не сме да буде већа од 100 одсто оправданих додатних трошкова.

Актуелни конкурси за иновативне компаније

I ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

Програм сарадње науке и привреде (*Collaborative Grant Scheme for R&D Organizations and Private Sector Enterprises*) спроводи Фонд за иновациону делатност.

Циљ Програма сарадње науке и привреде је да унапреди индустријска истраживања, подстичући предузећа из приватног сектора и јавне научноистраживачке организације да спроводе заједничке пројекте из области истраживања и развоја са идејом да креирају нове или унапреде постојеће комерцијално исплативе производе и услуге, као и иновативне технологије са значајним утицајем на будући развој и тржишним потенцијалом. Висина износа финансирања: до 300.000 евра, односно до 70% укупно одобреног буџета пројекта најмање 30% обезбеђује подносилац пријаве из других приватних извора независних од Фонда.

Услови за конкурисање: Конзорцијум сачињен од најмање једног микро, малог или средњег привредног друштва и најмање једне јавне научно-истраживачке институције које испуњавају услове прописане Приручником Програма сарадње науке и привреде; Конзорцијум може имати највише пет чланица.

Област/сектор: пројекат може доћи из било које области науке и технологије и било ког индустријског сектора.
Време реализације пројекта: до 24 месеца

Јавни позив је отворен **од 3. октобра до 28. децембра 2018. године у 15h.**

II ИНОВАЦИОНИ ВАУЧЕРИ

Програм иновационих ваучера спроводи Фонд за иновациону делатност, а укупан износ опредељених средстава износи 48.000.000,00 динара.

Иновациони ваучери представљају једноставан финансијски подстицај који омогућава малим и средњим предузећима да, користећи услуге научноистраживачког сектора, подигну ниво иновативности својих производа и постану конкурентнија на тржишту.

Циљеви Програма иновационих ваучера су: да се мала и средња предузећа (МСП) из приватног сектора подстакну да користе услуге научноистраживачких институција како би побољшали своје производе, процесе, вештине и услуге, и тако унапредили своју укупну конкурентност; да се поспешу успостављање веза и сарадње између МСП из приватног сектора, с једне стране и научноистраживачких институција, са друге стране, а све у корист развоја привреде Србије.

Висина износа финансирања:

- до 800.000 динара, односно 80% укупних трошкова услуге, не укључујући порез на додату вредност (ПДВ),
- најмање 20% обезбеђује подносилац пријаве из других извора независно од Фонда.

Једном подносиоцу пријаве могу бити одобрена највише два иновациона ваучера, у укупном максималном износу од 1.200.000,00 динара.

Услови за учешће у Програму

Подносиоци пријава који кумулативно испуњавају услове подобни су за пријаву за Програм:

- Правна лица основана у складу са важећим Законом о привредним друштвима и регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије;
- Привредна друштва разврстана као микро, мала или средња у складу са важећим Законом о рачуноводству;
- Привредна друштва у већинском приватном власништву.

Подносиоци пријава који испуњавају наведене услове подносе пријаву за добијање иновационог ваучера за коришћење услуга јавних и свих осталих акредитованих научноистраживачких организација: универзитета, факултета, института и иновационих центара и других акредитованих научноистраживачких организација у Србији, укључујући и оне у приватном власништву.

Услуге које се финансирају Програмом

Иновациони ваучери могу да се користе за трансфер научних, технолошких или иновативних услуга које су нове за подносиоца пријаве, односно за решавање неког техничког/технолошког проблема које подносилац пријаве одреди. Подршка кроз иновациони ваучер може да се одобри за следеће услуге: Развој нових или побољшање постојећих производа (у односу на функције и квалитет), процеса или услуга; Доказ концепта; Студија изводљивости; Производња лабораторијског прототипа; Израда демонстрационог прототипа; Различити видови испитивања (у лабораторији, у пилот постројењу); Валидација технологије; Валидација нових или побољшаних производа, процеса или услуга; Саветодавне услуге у вези са иновационом делатношћу; Развој и увођење посебног софтвера за производ или процес (у оквиру развоја производа); Специфичне обуке у вези са развојем технолошких решења (за ове сврхе може се користити највише 20% вредности иновационог ваучера).

Пријава за иновационе ваучере је **од 3. октобра 2018. године до утрошка опредељених средстава.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона 011 / 41 49 444 или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

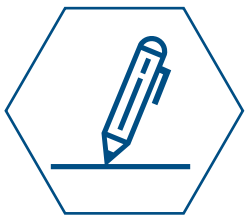
Најбржи пут до инопартнера

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Привредна комора Србије је покренула јединствену апликацију о [СЕ знак](#), који означава да производ задовољава битне захтеве у погледу безбедности и здравља корисника, захтеве заштите имовине и заштите животне средине. За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#).

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks/edukacija

Методолошке напомене

Индустрија текстила, одеће, коже и обуће, према КД(2010), обухвата области делатности: Производња текстила, Производња одевних предмета, Производња коже и предмета од коже.

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Према Закону о рачуноводству („Службени гласник РС” бр. 62/2013) правна лица су разврстана на велика, средња, мала и микро привредна друштва. Величина је утврђена према критеријумима за разврставање правних лица који су прописани Законом, и то: просечном броју запослених, пословном приходу и просечној вредности пословне имовине (два од три наведена критеријума одређује величину). За потребе анализе у овом билтену, према објављеним проценама Републичког завода за статистику, правна лица према величини разврстана су у складу са међународним препорукама и стандардима (према Евростат методологији и препоруци Европске комисије, 2003/361/ЕС), на основу броја запослених. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Базе података о броју привредних субјеката, броју запослених и промету успостављене су на основу завршних рачуна правних лица (Агенција за привредне регистре), а број предузетника и број запослених код предузетника на основу података Пореске управе. Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП	Бруто домаћи производ	АРС	Анкета о радној снази
БДВ	Бруто додата вредност	ЕУ (28)	Европска унија коју чини 28 држава чланица
СДИ	Стране директне инвестиције	ЦЕФТА	Централноевропски споразум о слободној трговини
КД (2010)	Класификација делатности	ЗНД	Заједница независних држава
СМТК	Стандардна међународна трговинска класификација	РСД	Српски динар
ПДВ	Порез на додату вредност	ЕУР	Евро
∅	Просек периода	УСД	Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.		
							I квартал	II квартал	III квартал
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,4251	118,1712	118,1386
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	96,3415	99,2224	101,5888

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за индустрију текстила, одеће, коже и обуће

Индустрије текстила, одеће, коже и обуће представљају значајне производне гране у Србији, увозно зависне и извозно оријентисане, са дугом традицијом на европском и светском тржишту. Текстилна индустрија игра значајну улогу у привреди Републике Србије по броју предузећа, запослених, учешћу у спољнотрговинској размени и препознатљива је на иностраним тржиштима, пре свега, на тржишту земаља Европске заједнице. Производња је организована у малим, средњим и великим предузећима. Ова област је радно интезивна, углавном запошљава женску радну снагу и има огроман потенцијал за смањење стопе незапослености.

Предузећа која се налазе у **Одбору Удружења индустрије текстила, одеће, коже и обуће** чланови су ПКС, а заступљени су у раду органа коморе - у Управном Одбору и Скупштини. Бирају се на основу предлога привредних и регионалних комора, на сваке четири године. Одбор разматра и предлаже заједничке ставове о питањима од интереса за пословање текстилне и кожарско-прерађивачке индустрије у циљу унапређења услова рада и пословања чланова. Такође, Одбор разматра и даје мишљења по нацртима и предлозима закона и других прописа у области привредног система, економске политике и развоја, а која су у складу са делатностима удружења. На основу члана 28. Статута Привредне коморе Србије (" Службени гласник Републике Србије" број 39/16), Управни одбор Привредне коморе Србије, на седници одржаној 29. септембра 2016. године, донео је Пословник о раду одбора удружења Привредне коморе Србије. Овим пословником уређује се начин рада одбора удружења Привредне коморе Србије. Одбор сачињавају председници и заменици председника групација образованих у оквиру удружења.

У оквиру Удружења **активне** су групације:

Групација за текстил. Чланови групације за текстил су сва предузећа која се баве производњом роба која је садржана у номенклатури Царинске тарифе, а која је усклађена са Комбинованом номенклатуром Европске уније. То је роба која се односи на текстилне производе разврстане у Главама 50 - 60 и 63, као и роба која се односи на одећу и конфекцију разврстана у Главама 61 и 62.

Групација за кожу и обућу. Чланови групације за кожу и обућу су сва предузећа која се баве производњом роба која је садржана у номенклатури Царинске тарифе, а која је усклађена са Комбинованом номенклатуром Европске уније. То је роба која се односи на сирову ситну и крупну кожу и штављену кожу, разврстана у Глави 41, роба која се односи на производе од коже у Глави 42, роба која се односи на производе од природног и вештачког крзна у Глави 43 и обућа у Глави 64.

Групација произвођача дечије одеће и обуће.

Групација произвођача радне одеће и обуће.

Групација произвођача чарапа.

Удружење за индустрију текстила, одеће, коже и обуће планира да конституише и Групацију произвођача играчака.

Задачи групација које су активне у оквиру Удружења за индустрију текстила, одеће, коже и обуће обухватају активности попут рада на побољшању привредног и пословног амбијента, праћења и анализирања свих података о стању ове индустријске гране, унапређењу извозних могућности кроз помоћ привреди за продор и позиционирање робе на ино-тржиштима, преко представништава ПКС у свету, затим праћење и упознавање чланства са политиком државне помоћи, утврђивање критеријума и стандарда за производе из домена делатности којима се баве чланице групације, дефинисање заједничких интереса чланова групације и начин за најефикасније реализовање (од олакшица у производњи до наступа и пласмана) као и формирање квалитетне понуде артикала намењене за презентацију Србије и идентификација нових чланова. Осим ових, групације су активне у праћењу и обезбеђивању информација својим члановима у вези законске регулативе, едукацији чланства у области примене закона и прописа у области производње, промета, увођења квалитета и помоћ у процесу сертификације, организовању наступа произвођача одеће и обуће на сајмовима, презентацијама у земљи и иностранству, у сарадњи са другим службама Привредне коморе Србије. Осим наведених, редовно се промовишу активности групација, размењују идеје и знања, обавља координација и презентација интереса чланица пред релевантним органима као и координација, прикупљање и анализа свих релевантних информација о сектору.

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за индустрију
текстила, одеће, коже и обуће
Милорад Васиљевић, секретар

T: (+381 11) 33 04 514

E: tekstilikoza@pks.rs
industrija@pks.rs

PKS еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама PKS, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у PKS еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у PKS еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglašavanjePKSeBilten.